

Олександр ПРОСОЛОВ
ЗВО спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м.Миколаїв, Україна
Науковий керівник- канд. екон.наук,
доцент кафедри економіки підприємств
Тетяна ОЛІЙНИК

СФЕРА ПОСЛУГ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Сфера обслуговування є важливим сектором ринкової економіки. Останнім часом вона активно розширюється, підвищуються показники обороту послуг між країнами, хоча в світі відбуваються процеси деглобалізації [3].

У період функціонування в Україні ринкової економіки, глобальних економічних зрушень та постіндустріалізації, важливими є виявлення проблематики становища сфери послуг країни та визначення рекомендацій щодо вирішення новопосталих проблем.

Країнам із розвинутим третинним сектором економіки щорічно вдається підвищувати дохідність від сервісної діяльності, експортувати більше економічних благ за кордон, залучати іноземну валюту в країну, а також створювати необхідні для інноваційного суспільства послуги, що є більшою частиною ВВП таких країн [4].

Україна ж у зв'язку із своїм радянським минулим пройшла два етапи розвитку національної сфери послуг: I етап (1960 – 1991), який характеризувався слабким ступенем уваги щодо розвитку обслуговування та абсолютним переважанням матеріального виробництва тогочасного СРСР; II етап (1991 р. – до нашого часу), в основі якого покладено постулати ринкового господарства, капіталізму, орієнтації на споживача та відходу від адміністративно-командної системи. Саме на цьому етапі в Україні від 1992-1993 рр. відбувається притаманна індустріальним країнам трансформація національної господарської системи із поступовою тенденцією до зниження промислового виробництва та значним розвитком сфери послуг [4].

Попри те, що деякі вчені вважають, що занадто великий розвиток третинного сектора економіки може нести за собою серйозні негативні економічні наслідки у вигляді імпортозалежності країни від товарних благ першої необхідності, зниження виробничих кваліфікацій, відтоку спеціалістів із інших сфер у сферу обслуговування, високорозвинені країни – країни Європи тим часом успішно функціонують із 65 - 75% зайнятих в сфері послуг, а в Сполучених Штатах Америки частка ВВП у даній сфері становить близько 80% [1].

Для України подібна ситуація з розширенням третього сектора економіки є безповоротною. У 2022 році в сфері послуг було зайнято 60-65% населення віком від 15 – 70 років, і з початку російського вторгнення і занепадом промисловості, сфера послуг змогла показати приріст [2]. В Україні до її складу входить багато галузей, такі як готельно-ресторанний бізнес, страхування, торгівля, транспорт, зв'язок та комунікації, ритейл, освіта, розваги, медицина, фінанси тощо. Основними проблемами, які стали на заваді вітчизняним підприємцям сфери послуг із початком війни – це атаки на мирні міста, недостатній попит на послуги, фінансова недостатність, кадрові проблеми [5].

У сфері обслуговування в Україні існують актуальні проблем, основними з яких є: низька якість обслуговування, що притаманне для слаборозвинених українських підприємств, в основному малих; обмеженість регулятивної бази, що призводить до конфліктів між клієнтами і постачальниками через відсутність розгалужених правил та стандартів якості сфери послуг; високі ціни на тлі низького доходу домогосподарств, де деякі послуги, такі як медицина та освіта, можуть бути надто дорогими для певних соціальних груп населення, що обмежує їх доступність; корупція та недобросовісна конкуренція спотворюють ситуацію на ринку та порушують умови функціонування на ринку, що негативно впливає як на споживача, так і на виробника.

Для вирішення нагальних проблем у сфері послуг України можна запровадити певні кроки:

- Створення більш розширених стандартів якості та сертифікації. Варто розробити та впровадити норми якості для різних видів послуг і забезпечити їх дотримання через систему сертифікації.
- Більш ретельне контролювання та регулювання. Важливо забезпечити ефективний контроль за діяльністю підприємств у сфері послуг та вжити заходів щодо боротьби з корупцією та недобросовісною конкуренцією.
- Прийняття рішень для стимулювання добросовісної конкуренції. Підтримка та стимулювання конкуренції на ринку обслуговування сприятиме поліпшенню якості та зниженню цін.
- Постійна розробка соціальних програм найбільш вразливим верствам населення. Уряду варто реагувати та підтримувати соціально вразливе населення, щоб забезпечити їм доступ до необхідних послуг за доступними цінами.

У постіндустріальному розвитку нашої країни, сфера послуг займає ключове значення та забезпечує більшу частину її ВВП. Надання якісних та доступних послуг є ключовим чинником у задоволенні потреб населення, підвищенні його життєвого рівня та розвитку соціально-економічних сфер.

Список використаних джерел:

1.Величко, К. (2023). Економічне лідерство США в системі сучасних міжнародних економічних відносин. *Економіка та суспільство*, (56). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-41>

2.Горник, В. (2023). Розвиток сфери послуг: державна політика та стратегічні заходи для підвищення конкурентоспроможності економіки України. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (7 (07), 3-8. <https://doi.org/10.32782/dees.7-1>

3.Дернова, І. (2023). Світовий ринок послуг: сучасний стан та тенденції розвитку. *Економіка та суспільство*, (50). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-45>

4.Парфентьева, О. (2023). Роль сфери послуг у забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки у контексті сталого

розвитку. *Економіка та суспільство*, (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-53>

5. Стан сфери послуг в Україні під час війни. *Kyivstar Business Hub*. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/chy-ye-perspektyvy-dlya-rozvytku-sfery-poslug-v-ukrayini-pid-chas-vijny> (дата звернення: 23.04.2024).

Карина Юзефович

ЗВО спеціальності 073 Менеджмент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

Світлана Павлюк

РОЛЬ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Податковий менеджмент в сучасних умовах стає ключовим фактором для забезпечення фінансової стійкості підприємств. Податки є не лише фінансовим обов'язком, а й стратегічним інструментом управління, що впливає на конкурентоспроможність та ефективність діяльності підприємства. Розуміння й ефективне використання податкових можливостей стає невід'ємною частиною стратегічного планування та управління фінансами, що має суттєву роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства, особливо з точки зору практичної сфери управління бізнесом.

Успішна діяльність підприємства у сучасному середовищі в значній мірі залежить від його фінансової міцності. Маючи стійку фінансову базу, підприємство отримує переваги, зокрема: простота в отриманні кредитів, залучення інвестицій, вибір надійних партнерів й персоналу та ін. Чим стійкіше фінансове становище підприємства, тим менше воно піддається впливу ринкових коливань і, відповідно, ризик банкрутства зменшується. Таким чином, забезпечення фінансової стабільності стає ключовою стратегічною метою для будь-якого господарюючого суб'єкта.